

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Кафедра медсестринства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-методичної роботи
П.І.Фалько
2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕДСЕСТРИНСТВО В ОНКОЛОГІЇ ТА ПАЛІАТИВНА МЕДИЦИНА

Ступінь вищої освіти «бакалавр»

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 223 «Медсестринство»

Спеціалізація: медсестринство

2019-2020 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Медсестринство в онкології та паліативна медицина» для студентів ступеня вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 223 «Медсестринство»

Розробник: Гаєвський С.О., кандидат медичних наук, доцент
кафедри (Гаєвський С.О.)

Робоча програма затвердження на засіданні кафедри медсестринства

Протокол від "28" 08 2019 року № 1

Завідувач кафедри медсестринства (Габрель Р.Т.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Вибіркова	
	Спеціальність (професійне спрямування): 223 «Медсестринство»	Рік підготовки:	
		3-й	
		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		5-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Ступінь вищої освіти: бакалавр	Лекції	
		12 год.	
		Практичні	
		24 год.	
		Лабораторні	
		- год.	
		Самостійна робота	
		54 год.	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання-90 год.; 36 год.-аудиторні заняття, 54 год.-самостійна робота (40% до 60%).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета програми — на основі теоретичних знань механізмів розвитку злогокісного процесу, клінічних проявів і перебігу захворювання, профілактики і лікування хворих навчити майбутню медичну сестру ефективно застосовувати медсестринський процес шляхом оцінювання стану пацієнта, діагностування його проблем і встановлення медсестринського діагнозу, планувати та виконувати медсестринські втручання (незалежні, залежні та взаємозалежні), оцінювати якість медсестринського догляду, знати особливості паліативної допомоги.

У дисципліні “Медсестринство в онкології” значну увагу приділяють самостійній роботі студентів з хворими в лікувально-профілактичних закладах, опрацюванню додаткової літератури в бібліотеках і вдома, практичному тренінгу і

вдосконаленню професійних вмінь у тренажерних кабінетах. Викладання предмета повинно проводитися з урахуванням кваліфікаційної характеристики в тісному зв'язку із раніше вивченими предметами та дисциплінами, що вивчаються паралельно.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальні:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації.
- Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.
- Здатність до міжособистісної взаємодії.
- Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
- Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Основи законодавства України про охорону здоров'я;
- Накази та інструктивні листи МОЗ України, які регламентують роботу лікувальних закладів;
- Моральну та юридичну відповідальність за збереження професійної таємниці;
- Сучасний стан захворюваності на хірургічні та онкологічні захворювання в регіоні, Україні, світі.

II. Фахові:

- Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та наказів МОЗ України, матеріалів ВООЗ.
- Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в медсестринській практиці.
- Здатність інтерпретувати теоретичні знання при вивченні дисциплін гуманітарної та соціально-економічної профілю, дисциплін природничо-наукового циклу в практичній діяльності.
- Здатність використовувати теоретичні знання та практичні уміння в результаті вивчення дисциплін циклу професійної та практичної підготовки для виконання сестринських втручань відповідно до клінічних протоколів та стандартів сестринської діяльності.
- Здатність усвідомлювати етичні елементи філософії сестринської справи, дотримуватись принципів сестринської етики та деонтології, викладених у клятві Флоренс Найтінгейл та Етичному кодексі Міжнародної ради медичних сестер.
- Здатність усвідомлювати важливість самоосвіти та самовиховання в житті та діяльності медичної сестри, безперервності процесів навчання та професійного удосконалення.
- Здатність дотримуватись мистецтва спілкування в медсестринстві та комунікативного зв'язку з пацієнтами.

- Здатність орієнтуватись у визначенні основних потреб людини згідно з рекомендаціями Європейського регіонального бюро ВООЗ для медичних сестер Європи.
- Здатність організовувати етапи сестринського процесу.
- Здатність застосовувати практичні знання та вміння для розв'язання завдань, пов'язаних з етапами сестринського процесу.
- Здатність оцінювати стан пацієнта з метою встановлення медсестринського діагнозу, планування сестринських втручань, їх реалізацію і корекцію.
- Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності до вимог санітарно-протиепідемічного режиму та виконання заходів щодо профілактики внутрішньолікарняної інфекції.
- Здатність виконувати залежні сестринські втручання в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.
- Здатність виконувати незалежні, залежні та взаємозалежні сестринські втручання при наданні медичної допомоги за принципом сімейної та паліативно-хоспісної допомоги тяжкохворим.
- Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики захворювань та поліпшення здоров'я.
- Здатність проводити сестринську педагогіку з тяжкохворими та їх родичами з метою навчання їх самодогляду та профілактики потенційних проблем.
- Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності до вимог охорони праці, техніки безпеки та протипожежної безпеки.
- Здатність забезпечувати належне зберігання та використання наркотичних та сильнодіючих лікарських засобів медичного призначення в умовах лікувально-профілактичних закладів.
- Здатність організовувати систему адміністративного діловодства та документування в умовах лікувально-профілактичних закладів згідно з нормативно-правовими актами України.
- Здатність проводити адаптаційні заходи для профілактики синдрому вигорання медичних сестер.
- Здатність оцінювати принципи здорового способу життя і дотримуватись основ санології в практичній діяльності.

Студенти мають бути поінформовані про:

- основи законодавства України про охорону здоров'я;
- стан організації медичної допомоги онкологічним хворим в Україні;
- сучасний стан захворюваності на онкологічні захворювання в регіоні, Україні, світі.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Організація онкологічної допомоги населенню. Загальна онкологія

Тема 1. Організація онкологічної допомоги населенню. Методи діагностики пухлин. Хірургічне лікування, особливості догляду за хворими.

Визначення предмету "Онкологія". Сучасні теорії злоякісного росту; механізми канцерогенезу. Епідеміологія злоякісних пухлин. Організація онкослужби. Первинна і вторинна профілактика раку. Групи підвищеного ризику. Профогляди, роль медичної сестри, принципи диспансеризації. Онкологічна настороженість. Деонтологія і протиракова пропаганда. Структура онкологічної допомоги населенню. Особливості роботи медичної сестри в диспансерному відділенні, оргметодкабінеті, стаціонарних відділеннях онкодиспансеру. Диспансеризація, первинна медична документація. Деонтологія.

Принципи класифікації пухлин за стадіями. Поняття про метастаз і рецидив. Онкопрофогляди, скринінг, роль медичної сестри. Факультативні і обов'язкові передракові стани. Ранній рак. Підготовка до обстежень, участь медсестри/бакалавра в проведенні обстежень. Основні способи лікування онкохворих. Хірургічне лікування: абластика, антибластика, принципи зональності і футлярності, радикальні, паліативні та симптоматичні операції. Догляд за хворими. Реабілітація. Участь медичної сестри в підготовці хворих до онкологічних операцій, в проведенні самої операції, догляді в післяопераційному періоді та в реабілітації.

Організація роботи кабінетів онкохірурга та онкогінеколога в диспансерному відділі ООД, підготовка до обстеження пацієнтів. Участь медичної сестри в проведенні ендоскопічної, ультразвукової та рентгенівської діагностики злоякісних пухлин. Способи взяття матеріалу для цитологічного та гістологічного дослідження. Організація роботи операційного блоку, принципи хірургічних втручань при злоякісних пухлинах. Абластика, антибластика, хірургічний інструментарій. Особливості підготовки онкохворих до оперативних втручань (планових, ургентних) і догляду за ними в післяопераційному періоді. Профілактика застійної пневмонії, пролежнів; допомога при затримці сечовипускання, при метеоризмі, догляд за раною, дренажами. Харчування хворого. Роль медичної сестри в реабілітації хворих після онкологічних операцій.

Тема 2. Цитостатична терапія. Променева терапія. Особливості догляду за хворими

Основні принципи хіміотерапії пухлин. Класифікація протипухлинних препаратів. Механізми дії, фармакодинаміка і фармакокінетика. Принципи введення хіміопрепаратів, побічна дія. Монохіміотерапія, поліхіміотерапія, неoad'ювантна та ад'ювантна хіміотерапія. Критерії ефективності хіміотерапії. Поняття про часткову і повну регресію пухлини, стабілізацію процесу і прогресування. Індекс Карновського. Ускладнення

хіміотерапії. Протипоказання до хіміотерапії. Особливості роботи медичної сестри під час проведення цитостатичної хіміотерапії.

Клініко-фармакологічна характеристика груп протипухлинних препаратів. Форма випуску. Правила зберігання. Дозування. Техніка безпеки. Способи введення: в/в, в/а, "per os", ендолімфатичне. Побічна дія, ускладнення. Місце та роль медичної сестри в процесі цитостатичної хіміотерапії онкохворих. Методи попередження та лікування токсичних проявів хіміотерапії. Шкала токсичності ВООЗ. Перша медична допомога і принципи лікування мієлодепресивних станів, медикаментозної ниркової недостатності, пульмонітів, парестезій і периферичних невритів, токсичного стоматиту, ентероколіту і т.д. Попередження та лікування нудоти та блювання. Корекція імунодепресії, активна неспецифічна імунотерапія. Особливості догляду за хворими під час ускладнень хіміотерапії та побічної дії цитостатиків. Променеві методи лікування злоякісних пухлин. Техніка безпеки з джерелами іонізуючого випромінювання. Особиста безпека обслуговуючого персоналу, медсестер. Показання і протипоказання до променевої терапії. Розмітка, лікувальна доза. Ранні та пізні променеві реакції, ускладнення. Лікування та догляд за хворими. Роль і місце медичної сестри в процесі променевої терапії.

Організація роботи радіологічного відділу: гама-терапевтичні апарати (РОКУС, Агат), близькофокусна рентгенотерапія, аплікаційна радіотерапія. Техніка безпеки. Місцеві та загальні ускладнення променевої терапії, перша медична допомога, принципи лікування, профілактика. Підготовка хворих до проведення променевої терапії на пухлини голови і шиї, грудної клітки, органів черевної порожнини та малого тазу, шкіри і м'яких тканин. Догляд за хворими в процесі променевої терапії.

Деонтологічні проблеми симптоматичного лікування онкохворих. Хоспіси. Основні симптоматичні оперативні втручання. Особливості післяопераційного догляду. Лікування больового синдрому: медикаментозне (наркотичні і ненаркотичні анальгетики), регіонарна анестезія, рефлексотерапія, гама-терапія, хірургічні методи.

Правила зберігання, виписування, введення і реєстрації наркотичних анальгетиків. Методики знеболюючої терапії. Види і техніка блоkad нервів. Епідуральна анестезія. Принципи ентерального і парентерального харчування. Участь медичної сестри в проведенні гемодилуції, форсованого діурезу, плазмаферезу, ентеросорбції. Догляд за хворими з хронічним больовим синдромом, в стадії кахексії, в термінальній стадії.

Тема 3. Пухлини шкіри. Пухлини голови та шиї. Догляд за хворими.

Рак шкіри. Захворюваність. Етіологічні фактори. Факультативні та облігатні передракові стани. Класифікація раку шкіри. Клінічні прояви, шляхи метастазування. Діагностика. Успіхи в лікуванні. Особливості догляду в післяопераційному періоді та під час променевої терапії. Прогноз, профілактика, диспансеризація.

Меланома. Роль неусів в розвитку меланоми, ознаки "активації" неусів. Пігментна ксеродерма, меланоз Дюбрея. Діагностика, Лікування. Класифікація меланоми. Критерії Бреслоу і Кларка.

Епілюмінісцентна мікроскопія. Особливості морфологічної верифікації. Шляхи метастазування.

Принципи хірургічного лікування меланому, догляд в післяопераційному періоді. Роль медичної сестри під час хіміотерапії і променевої терапії. Біотерапія. Прогноз. Диспансеризація.

Значення профоглядів в ранній діагностиці раку шкіри і меланому. Основні клінічні прояви злоякісних пухлин шкіри. Особливості оперативних втручань на первинній пухлині та на регіонарних лімфатичних колекторах. Підготовка інструментів. Основні етапи операцій: пахвинно-стегової та аксиллярної лімфаденектомії. Догляд за ранами, дренажами, перев'язки. Показання до променевої терапії. Хіміотерапія меланому. Біотерапія. Імунотерапія. Рецидиви і метастази, їх діагностика та лікування. Догляд за хворими, які отримують курси хіміо-променевої терапії.

Рак нижньої губи. Рак язика. Епідеміологія. Передракові захворювання. Класифікація. Шляхи метастазування. Клінічні прояви. Діагностика. Основи лікування і догляду. Прогноз, профілактика. Диспансеризація.

Рак гортані. Захворюваність, етіологічні фактори. Стадії. Шляхи метастазування. Клінічні прояви. Діагностика. Принципи лікування і догляду. Прогноз. Диспансеризація.

Рак щитоподібної залози. Епідеміологія. Передракові стани. Клінічні прояви, абераційний рак щитовидної залози. Особливості підготовки до діагностики УЗД, сканування, пункційна біопсія. Шляхи метастазування. Методи лікування, радіойодтерапія, особливості догляду. Прогноз. Диспансеризація.

Кредит 2. Основні онкологічні захворювання

Тема 4. Рак легень. Рак молочної залози. Догляд за хворими.

Епідеміологія. Роль екологічних факторів, паління. Флюорографічний скринінг населення. Передракові стани. Профогляди, роль медичної сестри. Класифікація раку легень. Центральний і периферичний рак легень. Атипові форми. Шляхи метастазування. Підготовка до бронхоскопії, рентгенівських методів обстеження. Особливості догляду при різних методах лікування; хірургічному, променевому, хіміотерапії. Прогноз. Диспансеризація.

Клінічні ознаки раку легень. Стадії, шляхи метастазування. Методика бронхоскопії, підготовка пацієнтів, біопсія пухлини, дослідження змивних вод бронхів. Підготовка хворого до трансторакальної пункції, показання, ускладнення. Взяття харкотиння для цитологічного дослідження. Плевральна пункція. Підготовка хворого та інструментів до операції. Основні етапи операції лобектомії та пульмонектомії. Догляд за хворими в ранньому післяопераційному періоді, перев'язки, реабілітація. Способи детоксикації під час хіміо-променевої терапії, роль медичної сестри.

Симптоматичне лікування хворих на рак легень, особливості догляду за невиліковними хворими.

Епідеміологія. Етіопатогенез, фактори ризику. Роль гормональних змін. Передракові захворювання молочної залози: клініка, діагностика. Методи скринінгу, методика самообстеження молочних залоз, місце

профоглядів, роль медичної сестри. Стадії раку молочної залози. Лікування: променеве, хіміотерапія, хірургічне, гормонотерапія, участь медсестри в процесі лікування, особливості догляду. Прогноз, диспансеризація, профілактика.

Методика огляду і пальпації молочних залоз і лімфатичних вузлів. Самообстеження молочних залоз. Маммографія і ультразвукове дослідження як методи скринінгу на рак молочної залози. Дуктографія. Пункційна біопсія. Цитологічні та гістологічні методи в діагностиці раку молочної залози.

Підготовка хворих та інструментів до операції. Основні етапи операції мастектомії за Пейті, за Холстедом. Догляд за хворими після радикальної мастектомії. Секторальна резекція. Післяопераційні ускладнення, лікування і догляд. Особливості променевої та хіміотерапії у хворих на рак молочної залози, можливі ускладнення, догляд. Лікувальна фізкультура, реабілітація, роль медичної сестри. Симптоматичне лікування при метастатичному ураженні, особливості догляду.

Тема 5. Рак стравоходу і шлунка. Рак товстої кишки. Догляд за хворими.

Рак стравоходу. Епідеміологія, етіологічні фактори. Передракові захворювання. Рак стравоходу: особливості росту і метастазування. Клітка, діагностика. Основні радикальні та симптоматичні операції. Підготовка хворих до операції, особливості догляду в післяопераційному періоді, перев'язки. Хіміо-променева терапія. Прогноз. Диспансеризація.

Рак шлунка. Захворюваність, етіопатогенез, фактори ризику. Передракові захворювання. Класифікація раку шлунка. Поняття про "малий" та "ранній" рак. Клініка, діагностика. Групи ризику, скринінг. Лікування: види радикальних, симптоматичних і паліативних операцій роль операційної медичної сестри. Підготовка хворих до операції, особливості догляду в післяопераційному періоді, перев'язки, харчування. Хіміо-променева терапія. Прогноз. Диспансеризація.

Клінічні прояви раку стравоходу. Диференціальна діагностика дисфагій. Рентгенологічні та ендоскопічні ознаки раку стравоходу. Види оперативних втручань, підготовка хворих та інструментів до операції, основні етапи операцій Торека, Льюїса, роль операційної сестри. Особливості догляду в післяопераційному періоді, перев'язки. Променева терапія, показання, доза, ускладнення. Симптоматичне лікування хворих на рак стравоходу, догляд. Клінічні ознаки раку шлунка. Роль ендоскопії та рентгенівських методів в ранній діагностиці. Шляхи метастазування раку шлунка і методи діагностики, Підготовка хворих та інструментів до радикальних операцій. Догляд в ранньому післяопераційному періоді, перев'язки. Післяопераційні ускладнення: діагностика, лікування. Хіміо-променева терапія. Симптоматичні і паліативні операції, роль медичної сестри в післяопераційному догляді за хворими. Симптоматичне лікування: знеболююча терапія, ентеральне та парентеральне харчування, дезінтоксикаційна та загальнозміцнювальна терапія, роль медсестри, догляд за гастростомою. Основні етапи операцій субтотальної резекції шлунку і гастректомії.

Захворюваність. Етіологічні фактори. Передракові захворювання. Роль профоглядів. Методи профілактики. Клінічні прояви, класифікація,

шляхи метастазування. Методи діагностики і скринінгу. Хірургічні методи лікування: радикальні і симптоматичні. Комбіноване лікування. Підготовка хворих до операцій та догляд в післяопераційному періоді. Хіміотерапія. Результати лікування. Диспансеризація.

Клінічна симптоматика раку товстої і прямої кишки. Участь медичної сестри в підготовці хворого до діагностичних досліджень та оперативних втручань. Пальцеве дослідження прямої кишки. Ректоскопія. Колоноскопія. Іригоскопія/графія. Гемокульт-тест. Основні етапи операцій резекції ободової кишки, черевно-анальної резекції і черевно-промежної екстирпації прямої кишки, операція Гартмана. Роль операційної сестри.

Особливості післяопераційного догляду за хворим після радикальних і симптоматичних операцій. Діагностика післяопераційних ускладнень. Хіміотерапія хворих на рак товстої і прямої кишки, показання, методики введення препаратів, ускладнення. Променева терапія хворих на рак прямої кишки, показання, можливі ускладнення та їх лікування. Симптоматичне лікування хворих на рак ободової і прямої кишки, догляд за колостомаю.

Тема 6. Рак печінки і підшлункової залози. Догляд за хворими.

Рак печінки. Епідеміологія. Етіологічні фактори. Первинний і вторинний рак печінки. Класифікація. Клініка. Діагностика: УЗД, МРТ, КТ, ангіографія, радіоімунний аналіз пухлинних маркерів – особливості підготовки пацієнтів до досліджень. Лікування: хірургічні методи, аллотрансплантація, регіонарна хіміотерапія з емболізацією; кріодеструкція; алкоголізація. Підготовка хворих до операції та догляд за ними в післяопераційному періоді.

Рак підшлункової залози. Епідеміологія. Класифікація. Клініка, діагностика. Диференціальна діагностика жовтяниць, пухлинні маркери. Панкреатодуоденальна резекція, особливості операції і догляду в післяопераційному періоді. Хіміотерапія. Симптоматичне лікування, особливості догляду за хворими.

Клінічні ознаки раку печінки і раку підшлункової залози. Диференціальна діагностика жовтяниць. Методи морфологічної верифікації діагнозу. Лапароскопія; підготовка хворого, участь медсестри. Пункція під контролем УЗД. Ангіографія. Підготовка хворих та інструментів до оперативних втручань. Основні етапи операцій гемігепатектомії, атипової резекції печінки, алкоголізації та кріодеструкції пухлин печінки. Основні етапи панкреатодуоденальної резекції. Особливості догляду в післяопераційному періоді. Ускладнення, лікування, догляд. Хіміотерапія. Боротьба з больовим синдромом, симптоматичне лікування, дезінтоксикаційна терапія.

Кредит 3. Спеціальна онкологія. Паліативна допомога онкохворим

Тема 7. ЛГМ, неходжкінські лімфоми, особливості догляду

Захворюваність. Етіологічні фактори. Клінічні ознаки. Стадії хвороби. Методи верифікації діагнозу. Діагностика. Променева терапія, показання, доза, можливі ускладнення та їх профілактика. Схеми хіміотерапії, можливі ускладнення, їх лікування, роль медичної сестри. Результати лікування. Особливості догляду за хворими. Диспансеризація. Клініка лімфогранульоматозу. Особливості діагностики, Гістологічні варіанти. Схеми

хіміотерапії. Ускладнення хіміотерапії, їх профілактика, перша медична допомога і лікування. Променева терапія, особливості підведення дози, профілактика та лікування ускладнень. Гематологічний контроль хіміо-променевої терапії.

Класифікація неходжкінських лімфом. Методи діагностики. Схеми хіміотерапії. Синдром лізису пухлини, профілактика і лікування. Віддалені результати лікування ЛГМ і неходжкінських лімфом. Диспансеризація. Симптоматичне лікування. Роль медичної сестри в лікуванні та догляді за хворими із злоякісною патологією лімфатичної системи.

Тема 8. Паліативна медична допомога онкохворим. Невідкладна допомога онкохворим та допомога при ускладненнях в процесі лікування.

Невідкладні стани при пухлинах шлунково-кишкового тракту: перфорація, непрохідність, кровотечі. Перша медична допомога, принципи лікування, особливості догляду за хворими. Тромбоемболія легеневої артерії. Легенева кровотеча. Невідкладна допомога, догляд. Синдром верхньої порожнистої вени: клініка, діагностика, невідкладна допомога, догляд в процесі лікування. Стеноз гортані, гостра дихальна недостатність. Лікування, догляд за хворим. Тампонада сечового міхура, гостра затримка сечі: невідкладна допомога, особливості догляду.

Участь медичної сестри в підготовці пацієнта до оперативних втручань при невідкладних станах зумовлених ускладненим перебігом злоякісного процесу: кровотеча, непрохідність, стеноз, перфорація. Принципи оперативних втручань і маніпуляцій: підготовка інструментарію, заповнення листка спостереження, реєстрація основних показників життєдіяльності організму. Післяопераційний догляд за хворими, які перенесли невідкладні операції з приводу кишкової непрохідності, кровотечі, перфорації, стенозу гортані, гострої затримки сечі. Особливості лікування та догляду за хворими з синдромом верхньої порожнистої вени.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва тем	Денна форма					
	Кількість годин					
	у тому числі					
	Всього	лекції	прак	сем	лаб	срс
Кредит 1. Організація онкологічної допомоги населенню. Загальна онкологія						
<i>Тема 1. Організація онкологічної допомоги населенню. Методи діагностики пухлин. Хірургічне лікування, особливості догляду за хворими.</i>	8	2	2	-	-	4
<i>Тема 2. Цитостатична терапія. Променева терапія. Особливості догляду за хворими</i>	10		2	-	-	8
<i>Тема 3. Пухлини шкіри..Пухлини голови та шиї. Догляд за хворими</i>	12		4			8
<i>Разом за кредитом 1</i>	30	2	8	-	-	20
Кредит 2. Основні онкологічні захворювання						
<i>Тема 4 Рак легень. Рак молочної залози. Догляд за хворими.</i>	10	2	2	-	-	6
<i>Тема 5. Рак стравоходу і шлунка. Рак товстої кишки. Догляд за хворими.</i>	10	2	2			6
<i>Тема 6 Рак печінки і підшлункової залози. Догляд за хворими.</i>	10	2	4			4

Разом за кредитом 2	30	6	8	-	-	16
Кредит 3. Спеціальна онкологія. Паліативна допомога онкохворим						
Тема 7. ЛГМ, неходжкінські лімфоми, особливості догляду	16	2	4			10
Тема 8. Паліативна медична допомога онкохворим. Невідкладна допомога онкохворим та допомога при ускладненнях в процесі лікування.	14	2	4			8
Разом за кредитом 3	30	4	8	-	-	18
Усього годин	90	12	24	-	-	54

5. Тематичний план практичних занять.

№ з/п	Т е м а	Кількість годин
Кредит 1. Організація онкологічної допомоги населенню. Загальна онкологія		
1.	Тема 1. Організація онкологічної допомоги населенню. Методи діагностики пухлин.Хірургічне лікування, особливості догляду за хворими.	2
2.	Тема 2. Цитостатична терапія. Променева терапія. Особливості догляду за хворими	2
3.	Тема 3. Пухлини шкіри..Пухлини голови та шиї. Догляд за хворими	4
Кредит 2. Основні онкологічні захворювання		
4.	Тема 4 Рак легень. Рак молочної залози. Догляд за хворими.	2
5.	Тема 5. Рак стравоходу і шлунка. Рак товстої кишки. Догляд за хворими.	2
6.	Тема 6 Рак товстої кишки. Рак печінки і підшлункової залози. Догляд за хворими.	4
Кредит 3. Спеціальна онкологія. Паліативна допомога онкохвори		
7.	Тема 7. ЛГМ, неходжкінські лімфоми, особливості догляду	4
8	Тема 8. Паліативна медична допомога онкохворим. Невідкладна допомога онкохворим та допомога при ускладненнях в процесі лікування.	4
В с ь о г о :		24

6. Тематичний план для самостійної роботи

з/п	Т е м а	Кількість годин
Кредит 1. Організація онкологічної допомоги населенню. Загальна онкологія		
1.	Тема 1. Організація онкологічної допомоги населенню. Методи діагностики пухлин.Хірургічне лікування, особливості догляду за хворими.	4
2.	Тема 2. Цитостатична терапія. Променева терапія. Особливості догляду за хворими	8
3.	Тема 3. Пухлини шкіри..Пухлини голови та шиї. Догляд за хворими	8
Кредит 2. Основні онкологічні захворювання		
4.	Тема 4 Рак легень. Рак молочної залози. Догляд за хворими.	6
5.	Тема 5. Рак стравоходу і шлунка. Рак товстої кишки. Догляд за хворими.	6
6.	Тема 6 Рак товстої кишки. Рак печінки і підшлункової залози. Догляд за хворими.	4
Кредит 3. Спеціальна онкологія. Паліативна допомога онкохвори		
7.	Тема 7. ЛГМ, неходжкінські лімфоми, особливості догляду	10
8	Тема 8. Паліативна медична допомога онкохворим. Невідкладна допомога онкохворим та допомога при ускладненнях в процесі лікування.	8
В с ь о г о :		54

7. Методи навчання

При організації навчального процесу з даної дисципліни використовуються методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- в аспекті передачі і сприйняття навчальної інформації: словесні (розповідь, лекція, бесіда); наочні (ілюстрація, демонстрація); практичні (досліди, вправи, відпрацювання навичок в аудиторіях, оснащених тренажерами та стимуляторами, лікарнях, реферати).
- в аспекті логічності, мислення: пояснювально-ілюстративні; репродуктивні; проблемного викладу; індуктивні та дедуктивні; частково-пошукові; дослідницькі.
- в аспекті управління навчанням: навчальна робота під керівництвом викладача; самостійна робота.

8. Методи контролю

Контрольні заходи, які проводяться в університеті визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування навчального процесу. Протягом семестру проводиться поточний контроль. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою (навчальним елементом). Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування. Система оцінювання сформованих компетентностей студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється на практичних заняттях під час усного опитування, розгляду ситуацій, виконання практичних завдань та ін. за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, чинною нормативною базою, а також статтями у періодичних виданнях, в яких висвітлені питання, що розглядаються;
- вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;
- правильність виконання практичних завдань.

Самостійна робота студентів з дисципліни «Клінічне медсестринство в хірургії» повинна забезпечити:

- системність знань та засобів навчання;
- вміння застосовувати набуті знання на практиці;

- володіння розумовими процесами;
- мобільність і критичність мислення;
- володіння засобами обробки інформації;
- здібність до творчої праці.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання поза аудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних і лабораторних заняттях.

Одним із головних аспектів організації самостійної роботи є розробка форм і методів організації контролю за самостійною роботою студентів.

Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, вноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів певного освітньо-кваліфікаційного рівня на проміжних або заключному етапах їх навчання. Він включає семестровий контроль – залік.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів, які отримують студенти під час аудиторних занять та самостійної роботи впродовж семестру, наведений в таблиці 1.

Під час заліку застосовується наступна шкала оцінювання:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ЗАЛІКУ

1. Біологічні особливості пухлинних клітин в організмі.
2. Фактори, що індукують канцерогенез.
3. Класифікація пухлин.
4. Загальні принципи діагностики пухлин — первинна та поглиблена діагностика.
5. Ступінь ризику виникнення злоякісних пухлин.
6. Поняття про медичну етику та деонтологію.
7. Профілактика злоякісних пухлин.
8. Хірургічне лікування злоякісних пухлин, загальні принципи підготовки до операції, особливості післяопераційного догляду.
9. Променева терапія, особливості застосування; променеві реакції, запобігання їх та лікування.
10. Хіміотерапія — особливості введення препаратів, побічна дія та допомога при ній.
11. Гормонотерапія — побічна дія гормонотерапії, допомога при ній.
12. Симптоматичне лікування.
13. Пухлини головного мозку: первинні та метастатичні. Клінічна картина (загальні симптоми та вогнищеві), діагностика пухлин головного мозку.
14. Ретинобластома, основні прояви, діагностика.
15. Рак нижньої губи: ендоефітний та екзофітний. Фактори ризику для його розвитку, клінічні прояви, діагностика. Роль фельдшера в первинній діагностиці раку нижньої губи.
16. Рак язика. Клінічна картина, діагностика, принципи лікування.
17. Рак слизової оболонки ротової порожнини. Клінічні прояви, принципи лікування.
18. Передракові захворювання щитоподібної залози. Фактори ризику, клінічні прояви, діагностика, додаткові методи обстеження.
19. Рак стравоходу. Сприятливі фактори виникнення, клінічний перебіг, діагностика, методи лікування.
20. Рак шлунка. Сприятливі фактори виникнення, клінічні ознаки, діагностика, метастазування, методи лікування.
21. Рак кишок. Клінічні ознаки, ускладнення, їх діагностика.
22. Рак прямої кишки. Клінічний перебіг, діагностика, тактика фельдшера, принципи лікування.
23. Рак нирки. Основні клінічні ознаки, методи діагностики та лікування.
24. Пухлина Вільмса. Основні клінічні прояви, діагностика та лікування.
25. Пухлини сечового міхура: папіломи та рак. Етіологічні фактори, клінічні прояви, діагностика, лікування, профілактика.
26. Меланома шкіри. Сприятливі фактори виникнення, 15 клінічні прояви, методи діагностики та лікування, тактика фельдшера.
27. Лімфома Ходжкіна. Основні клінічні прояви, особливості лікування.
28. Рак легень: первинний та метастатичний. Сприятливі фактори виникнення, основні клінічні ознаки, методи діагностики та особливості лікування.
29. Особливості догляду за хворими з трахеостомами, гастростомами, сигмостомами, епіцистостомами.

8. Рекомендована література

Основна

Баштан В.П., Одабаш'ян А.Л., Шелешка П.В. Онкологія. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. — 313 с. Белінський Б.Т., Стернюк Ю.М., Шпарик Я.В. Онкологія. — К.: Здоров'я, 2004. — 527 с. Дрижак В.І., Домбрович М.І. Медсестринство в онкології. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. — 222 с. Довідник з онкології / За ред. С.О. Шалімова, Д.В. Мясоєдова. — К.: Здоров'я, 2000. — 560 с. Медсестринство в онкології: підручник / За ред. Л.М. Ковальчука. — К.: Медицина, 2011. — 512 с. Онкологія: підручник / В.В. Севідов, Н.М. Касевич. — К.: ВСВ “Медицина”, 2011. — 216 с.

Додаткова

Губенко І.Я., Шевченко О.Т., Бразалій Л.П., Апшай В.Г. Медсестринський догляд за пацієнтом. — К.: Здоров'я, 2000. — 248 с. Губенко І.Я., Шевченко О.Т., Бразалій Л.П., Апшай В.Г. Медсестринський процес: Основи сестринської справи та клінічного медсестринства. — К.: Здоров'я, 2001. — 208 с. Інфекційний контроль у медичних закладах: навч. посібн. / За заг. кер. І.Я. Губенко. — Черкаси, 2003. — 44 с.

9. Інформаційні ресурси

1. Президент України – www.president.gov.ua.
2. Верховна Рада України – www.rada.gov.ua.
3. Кабінет Міністрів України – www.kmu.gov.ua.
4. Міністерство охорони здоров'я України – <http://www.moz.gov.ua>.
5. Міністерство інфраструктури України – www.mtu.gov.
6. Державна служба України з надзвичайних ситуацій – www.dsns.gov.ua.
7. Міністерство юстиції України – www.minjust.gov.ua.
8. Державний комітет статистики України – www.ukrstat.gov.ua.
9. Національна бібліотека ім. В.І.Вернадського – www.nbuv.gov.ua.
10. Організація об'єднаних націй – www.un.org/russian/esa/index.html.